

2018

Årsmelding for Grenlandssamarbeidet



Bamble



Drangedal



Kragerø



Porsgrunn



Siljan



Skien

Sondre Groven

Grenlandssamarbeidet

01.01.2018

Innhold

1	Innledning.....	3
2	Målsettingsarbeid for det interkommunale samarbeidet.....	5
2.1	Måloppnåelse.....	5
3	Organiseringen av Grenlandssamarbeidet	7
3.1	By- og kommunestyrene	7
3.2	Grenlandsrådet	7
3.3	Sekretariat/daglig leder	8
3.4	Ordførerkollegiet i Grenland/Arbeidsutvalget.....	8
3.5	Rådmannskollegiet i Grenland	9
3.6	Samarbeid og kommunikasjon	9
3.7	Internettssidene til Grenlandssamarbeidet	9
4	Styrende organ – Aktiviteter 2018	10
4.1	Grenlandsrådet	10
4.2	Ordførerkollegiet/arbeidsutvalget.....	10
4.3	Rådmannskollegiet.....	10
5	Interkommunale utredninger og prosjekter i Grenlandssamarbeidet.....	11
5.1	Likemannsarbeidet.....	11
5.1.1	Hensikten med prosjektet:.....	11
5.1.2	Gjennomførte hovedpunkter.....	12
5.1.3	Prognose og planer for 2019.....	12
5.2	eByggeSak.....	12
5.2.1	Utfordringer	12
5.2.2	Hva er gjennomført	13
5.2.3	Videre arbeid.....	13
5.3	Videreutvikling av felles næringsapparat for Grenlandskommunene.	13
5.4	Talenter for framtida.....	14
5.4.1	Resultatmål - Tidlig innsats og Tverrfaglig samarbeid:	14
5.4.2	Virkemidler	15
5.4.3	Aktivitet i 2018.....	15
5.4.4	Talenthus	15
5.5	Samfunnssikkerhet og beredskap	16
5.5.1	Mål og gjennomføring.....	16
5.6	Brann og redningstjeneste.....	17
5.6.1	Mandat.....	17
5.6.2	Produksjon	17
5.6.3	Hva er gjennomført	18

5.6.4	Hovedkonklusjoner og anbefalinger fra prosjektrapporten	18
5.7	Felles barnehagemyndighet	18
5.7.1	Mål for hovedprosjektet	19
5.7.2	Prosjektgruppens anbefaling.	19
5.8	Velferdsteknologi.....	19
6	Regnskap for Grenlandssamarbeidet 2018	21
7	Etablerte samarbeid – oversikt.	22
7.1	Aksjeselskaper (AS) og Interkommunale selskaper (IKS).....	22
7.2	Samarbeidsenheter organisert ihht. Kommunelovens § 27 og § 28.....	24
7.3	Nettverkssamarbeid	26

1 Innledning

Grenlandssamarbeidet er det interkommunalt samarbeid mellom kommunene Bamble, Drangedal, Kragerø, Porsgrunn, Siljan og Skien og er organisert i henhold til kommunelovens § 27. Samarbeidet er regulert av vedtekter og en avtale. Det interkommunale samarbeidet består av by- og kommunestyrene i grenlandskommunene, Grenlandsrådet, Ordførerkollegiet og Rådmannskollegiet. Kommunesamarbeidet ble etablert i 2003.

Hovedmålet er at samarbeidet mellom kommunene i Grenland skal bidra til en økt økonomisk- og befolkningsmessig vekst i området som helhet, og i den enkelte kommune. Vekstfilosofien må ha miljøaspektet som bærende ide.

For å nå de overordnede målene er Grenlandssamarbeidet av den mening at en i fellesskap og i de enkelte kommuner må prioritere og satse på:

- utvikling av det kommunale tjenestetilbudet,
- areal og transport og
- næringsutviklingssamarbeid.

Grenlandsregionen er en sterkt integrert bo-, service- og arbeidsmarkedsregion og fungerer på mange måter som et felles byområde. Regionen har derfor et godt utgangspunkt for å lykkes med kommunal og regional utvikling. Grenlandssamarbeidet er et virkemiddel i denne utviklingen.

Det utarbeides årlige handlingsplaner for samarbeidet der bl.a. felles utviklingsprosjekter og øvrige samarbeidsaktiviteter beskrives og omtales.

De seks grenlandskommunene startet i 2014 arbeidet med regjeringens kommunereform. Dette arbeidet ble avsluttet i juni 2016. Det ble da klart at det ikke ble noen kommunesammenslåing i Grenland. I stedet fremforhandlet ordførerne en «Avtale om mål og prosess for et styrket kommunesamarbeid i Grenland». Med utgangspunkt i avtalen med tilhørende by- og kommunestyrevedtak, ble det utarbeidet nye styringsdokumenter for Grenlandssamarbeidet. Denne avtalen og vedtektene for samarbeidet ble endelig vedtatt av alle seks kommunene i perioden juni – oktober 2017. Avtalen og vedtakene har vært førende for samarbeidet sitt arbeid i 2018.

Nettsidene til Grenlandssamarbeidet er oppgradert og ny nettside ble lansert i oppstarten av 2019.

Grenlandssamarbeidet var i store deler av 2018 uten en fast administrativt ansatt. Dette medførte at en del av prosjektene og andre oppgaver ikke fikk en like tett oppfølging som ønsket. Den administrative stillingen er besatt fra 2019.

Grenlandssamarbeidet deltar i en rekke prosjekter for å utvikle kommunene, og deres samarbeid seg imellom. Blant disse prosjektene deltar grenlandskommunene blant annet i et prosjekt om velferdsteknologi. Utfordringsbildet til norske kommuner de kommende år fordrer nytenkning og effektivisering. En del av svaret på dette utfordringsbildet er innføringen av velferdsteknologi. Kommunene er i gang med arbeid knyttet til anskaffelse og implementering av ulike type trygghetsteknologi. Myndighetene angir at velferdsteknologi skal være en naturlig del av tjenesten inne 2020. Som en del av dette prosjektet har

grenlandskommunene anskaffet trygghetsteknologi og er i gang med implementering og driftssetting. Dette prosjektet videreføres i 2019.

Av andre prosjekter i 2018 nevnes:

- Talenter for framtida» - felles satsing på barns og unge
- Beredskapsnettverk Grenland
- Likemannsprosjektet – helse

2 Målsetningsarbeid for det interkommunale samarbeidet

Kommunene i Grenlandskommunene representerer et samlet folketall på ca. 120.000,- innbyggere, altså ca. 70% av befolkningen i Telemark. Antall arbeidsplasser ligger på mellom 50.-55.000, og er med dette det sjuende største byområdet i Norge. En felles ambisjon er at kommunene skal levere kostnadseffektive og gode tjenester til sine innbyggere. I tillegg er ambisjonen å utvikle Grenland til en slagkraftig region, som får en vekst på høyde med andre storbyregioner. Befolkningsvekst som sådan, er viktig som drivkraft i den regionale utviklingen. Grenlandsregionen er en sterkt integrert bo-, service- og arbeidsmarkedsregion og fungerer på mange måter som et felles byområde. Regionen har derfor et godt utgangspunkt for å lykkes med kommunal og regional utvikling. Grenlandssamarbeidet er et virkemiddel i denne utviklingen.

Kommunene ønsker å bruke samarbeidet som et viktig virkemiddel for å finne fram til samarbeidsfelt som bygger opp under følgende målformuleringer:

- Tjenesteproduksjon og organisering av kommunene skal moderniseres og fornyes, ut fra lokale forutsetninger og behov i den enkelte kommune.
- Grenland skal utvikles og markedsføres som en sterk og attraktiv region å bo og jobbe i.
- Grenlandssamarbeidet skal jobbe aktivt for å videreutvikle muligheter i Grenland for unge voksne i tillegg til å stimulere til generell befolkningsvekst.
- Grenlandssamarbeidet skal markedsføre regionens interesser blant annet gjennom å gi felles uttalelser i viktige saker for regionen, gjennom lobbyvirksomhet mv.
- Samarbeidet med andre etater, organisasjoner og institusjoner som for eksempel fylkeskommunen/regionalt nivå, Statens vegvesen, Jernbaneverket mv., skal styrkes.
- Det skal samarbeides om kommunale tjenesteområder der dette kan gi økt kvalitet på tjenesten, redusert sårbarhet og/eller rimeligere tjenester for kommunenes innbyggere, i samarbeid med de ansatte og deres organisasjoner.
- Det skal arbeides aktivt med å oppnå et godt arbeidsmiljø i kommunene.
- Regionens egenfølelse og identitet skal styrkes.
- Regionen skal gjøres robust og slagkraftig i forhold til sentrale myndigheter og organisasjoner.
- Rasjonaliseringsgevinster i et regionalt perspektiv skal tas ut for gjennom det å øke innsatsen på prioriterte områder.
- I prosjekter der felles lokalisering av oppgaver/tjenester skal utredes, bør en på et tidlig tidspunkt ha vurdert lokaliseringsspørsmålet.
- Regionale samarbeidstiltak i Grenland skal tilstrebes å ha et differensiert lokaliseringsmønster, basert på forpliktende avtaler.
- Over tid skal det tilstrebes en tilnærmet utjevning mellom kommunene når det gjelder lokalisering og desentralisering av oppgaver sett i forhold til størrelse og innbyggertall.

2.1 Måloppnåelse

Med bakgrunn i Bamble kommunestyres vedtak den 14.06.17, sak 56/18, legges det inn et avsnitt i Årsmeldingen 2018 om samarbeidets måloppnåelse.

2018 var et avvikende år for Grenlandssamarbeidet. Dette skyldes i hovedsak at tidligere daglig leder i samarbeidet sa opp sin stilling. Dette medførte at det ikke har vært en 100 %

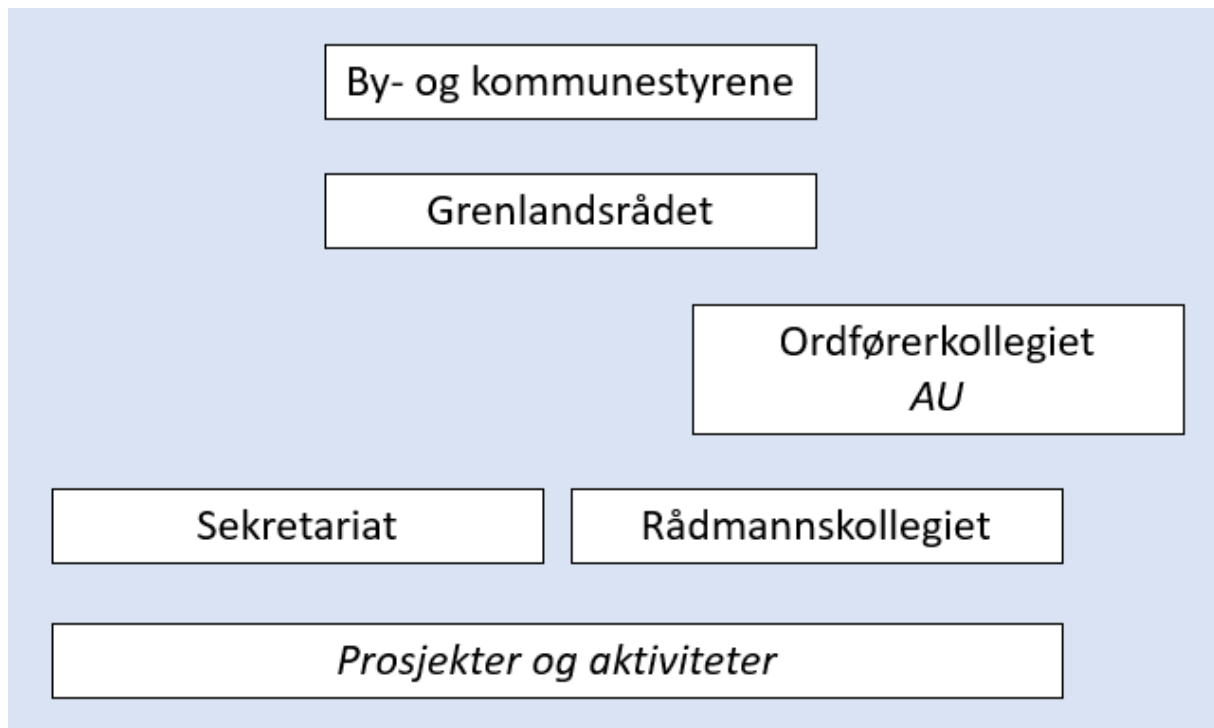
ressurs knyttet til stillingen som daglig leder/regionrådssekretær. Oppfølgingen har dermed blitt noe redusert. Fra 01.01.2019 var nyansatt på plass.

Prosjektene har imidlertid gått sin gang på tvers av de aktuelle kommunene, og fremdriften har ikke vært nevneverdig påvirket av overnevnte årsak. Som det kommer frem av denne årsmeldingen har det vært stor aktivitet i de ulike prosjektene. Flere av disse prosjektene bidrar til en modernisering og fornying av tjenestene til kommunene. Når det gjelder de interkommunale samarbeidene bidrar disse til bedre og likere tjenester på tvers av kommunegrensene. De nære samarbeidene bidrar også positivt hva gjelder fellesskap og identitet.

Vekst i arbeidsplasser og befolkning er en av målsettingene for Grenlandssamarbeidet. I løpet av de to siste årene har det vært en liten vekst i antall arbeidsplasser og befolkning i Grenland. Begge disse områdene har vært utfordrende for regionen over en periode. Den siste utviklingen er dermed svært positiv.

I oppstarten av 2019 arrangeres det et seminar for Grenlandssamarbeidet, hvor satsningsområder og videreutviklingen av samarbeidet er sentrale temaer. Dette vil kunne gi samarbeidet et viktig grunnlag for videre arbeid.

3 Organiseringen av Grenlandssamarbeidet



Figur 1. Organiseringen av Grenlandssamarbeidet

Grenlandssamarbeidet er organisert i henhold til kommunelovens § 27. Samarbeidet er regulert av disse vedtektene og en avtale. Figuren over viser organisasjonskartet.

Det interkommunale samarbeidet består formelt av by- og kommunestyrene i Grenlandssamarbeidet og Grenlandsrådet, og bygger på forutsetningene som er vedtatt i avtalen.

3.1 By- og kommunestyrene

Det er de enkelte by- og kommunestyrene som har beslutningsmyndigheten. By- og kommunestyrene tar beslutninger om innmeldelse og utmeldelse av samarbeidet. Videre er det også disse som skal trekke opp den politiske kursen for samarbeidet, gjennom å vedta strategiske og overordnede interkommunale planer. Videre skal by- og kommunestyrene blant annet behandle handlingsplan-, budsjett-, regnskap-, årsmelding og strategisk plan for Grenlandssamarbeidet. I tillegg behandles resultatene av utredningene i de interkommunale prosjektene i by- og kommunestyrene, der dette er nødvendig eller anses hensiktsmessig. Alle representanter i by- og kommunestyrene kan fremme forslag til saker til Grenlandsrådet.

3.2 Grenlandsrådet

Grenlandsrådet er styret i Grenlandssamarbeidet og består av ordfører, varaordfører og en representant fra opposisjonen oppnevnt av by- og kommunestyrene. Ved forfall trer personlige vararepresentanter inn i rådet. Regionrådet velger rådsordfører og vararådsordfører. Disse skal velges blant ordførerne, for 2 år av gangen. Grenlandsrådet konstituerer seg selv ved starten av hver by-/kommunestyreperiode.

Grenlandsrådet skal følge opp de målformuleringene som står i avtalen.

Grenlandsrådet har ikke myndighet til å treffe politiske vedtak om endringer av den kommunale organiseringen eller saker som ved lov, regler og pålegg er tillagt det enkelte by- og kommunestyre, med mindre by- og kommunestyrene selv har delegert slike avgjørelser. Slik delegasjon må være godkjent av sentrale myndigheter og/eller tilligge det enkelte by- og kommunestyre selv å avgjøre.

Grenlandsrådet skal påse at virksomheten drives i samsvar med avtalen, vedtekter, strategisk plan, budsjett og andre vedtak og retningslinjer vedtatt av kommunestyrene. Grenlandsrådet kan etablere ad-hoc grupper. Det avholdes minst 4 møter pr. år. Rådmennene blir innkalt og har talerett i møtene. Det skal føres protokoll fra møtene.

Når Grenlandsrådet inviteres til å gjøre vedtak om samordning av tjenester mellom kommuner bør en på et tidlig tidspunkt ha vurdert lokaliseringsspørsmålet.

3.3 Sekretariat/daglig leder

Det løpende, administrative arbeid i Grenlandssamarbeidet skal ivaretas av en administrativ stilling, som har ansvaret for den daglige driften av samarbeidet.

Regionrådssekretæren/daglig leder samordner virksomheten og er sekretariat for Grenlandsrådet, ordførerkollegiet og rådmannskollegiet. Daglig leder møter i disse organene med tale- og forslagsrett.

Regionrådssekretæren skal etablere og holde et prosjektregime med planlegging, prosjektstyring og kontroll. Daglig leder skal sørge for intern og ekstern informasjon, herunder drifte Grenlandssamarbeidets nettsider www.grenlandssamarbeidet.no.

Grenlandsrådet ansetter daglig leder, etter innstilling fra rådmennene. Vedkommende har normalt arbeidssted i egen bostedskommune. Vertskommunen har det formelle arbeidsgiveransvaret og fører regnskap, betaler ut lønn og yter driftskreditt til den løpende virksomheten. Vertskommunen skal ha godtgjort kontorutgiftene.

Rådmennene og ordførerne i de samarbeidende kommunene forbereder saker til Grenlandsrådet. Dette gjøres gjennom følgende utvalg/kollegium:

3.4 Ordførerkollegiet i Grenland/Arbeidsutvalget

De 6 ordførerne utgjør et eget kollegium. Det overordnede formålet med ordførerkollegiet er å utvikle kommunesamarbeidet for best mulig vekst og utvikling i regionen. Målet er bl.a. å avklare uenigheter på et tidlig tidspunkt og initiere flere felles uttalelser fra kommunene i Grenland og samarbeid henimot andre aktører og sentrale myndigheter. Ordførerne ønsker å bruke forumet til å drøfte felles utfordringer og forberede saker til Grenlandsrådets møter. Kollegiet kan innstille i saker til Grenlandsrådet der dette er ønskelig.

Ordførerkollegiet ønsker et tett samarbeid med Rådmannskollegiet og en av rådmennene er fast deltaker på Ordførerkollegiets møter med tale- og forslagsrett.

Regionrådssekretær/Daglig leder møter med tale- og forslagsrett.

3.5 Rådmannskollegiet i Grenland

De 6 rådmennene utgjør et eget kollegium som håndterer administrative saker. Disse skal være saksforberedende organ for Ordførerkollegiet og Grenlandsrådet. Rådmennene innkalles og har tale- og forslagsrett i Grenlandsrådets møter. En fast representant for rådmennene møter på Ordførerkollegiets møter med tale- og forslagsrett.

Rådmannskollegiet godkjenner oppstart og avslutning av prosjekter som ligger klart innenfor rådmannens ansvarsområde. Rådmannsgruppen har et særskilt ansvar for involvering av tilsatte i egen kommune.

3.6 Samarbeid og kommunikasjon

De ansatte er vår viktigste ressurs for å gjøre offentlig sektor enda bedre og derfor viktige medspillere i utviklings og fornyelsesarbeid. Gjennom skolering, tillit og inkluderende rammebetingelser vil Grenlandskommunene invitere alle offentlig ansatte med i dette arbeidet. Endringer skal skje i kontakt og samarbeid med de ansatte og deres organisasjoner. Gjennom et godt samarbeid kommunene imellom og med de ansattes organisasjoner er det viktig å utnytte effektiviseringspotensialet der det finnes med fokus på de politisk prioriterte områdene. Slikt arbeid må gjøres kontinuerlig i den enkelte kommune og ved å etablere samarbeid for felles løsninger med nabokommunene.

3.7 Internettsidene til Grenlandssamarbeidet

På samarbeidets egne internettsidene finner man mye informasjon om det interkommunale samarbeidet. Det er et mål å legge ut mest mulig og så oppdatert informasjon som mulig om det som skjer i samarbeidet. (www.grenlandssamarbeidet.no)

4 Styrende organ – Aktiviteter 2018

4.1 Grenlandsrådet

Grenlandsrådet er samarbeidets styre. Leder av Grenlandsrådet er ordfører i Drangedal, Tor Peder Lohne. Nestleder er ordfører i Skien, Hedda Foss Five.

I 2018 ble det avholdt tre møter, henholdsvis et møte i første semester og to i andre semester. Det var til sammen 15 saker til behandling.

Noen av sakene som har vært oppe i Grenlandsrådet er:

- Nytt anskaffelsesreglement for Grenlandskommunene
- Skiensmodellen
- Organiseringen av Vekst i Grenland (ViG)
- Revitalisering av Grenlandssamarbeidet
- Ansettelsen av ny regionrådssekretær

Det var særlig to saker fra Grenlandskommunenes innkjøpsenhet som ble diskutert i 2018. Disse var henholdsvis det nye anskaffelsesreglementet for Grenlandskommunene og Skiensmodellen. Felles anskaffelsesreglement for kommunene Bamble, Drangedal, Kragerø, Porsgrunn, Siljan og Skien ble politisk vedtatt høsten 2011 i alle kommunene. Dette anskaffelsesreglementet ble vedtatt opphevet i alle de seks kommunene høsten 2017, grunnet endringer i lovverket. Dermed startet arbeidet med et nytt regelverk, med en nedsatt arbeidsgruppe med representanter fra alle de aktuelle kommunene.

Arbeidet med «Skiensmodellen – for tiltak mot svart arbeid og sosial dumping», ble også videreført i 2018. Arbeidet med en revidert modell startet i 2016, som en konsekvens av at kommunene ønsket å utvikle modellen basert på kommunenes erfaringer. Videre var det ønskelig at kommunene hadde likelydende avtaler. Dette var sentralt for GKI sitt arbeid.

Den nye organiseringen av Vekst i Grenland (ViG) ble implementert i 2018, etter vedtak fra 2017. ViG er et felles interkommunalt selskap (IKS) for næringsutvikling i Grenland, med alle seks kommunene som eiere. Grenlandsrådets medlemmer utgjør selskapets representantskap. I 2017 ble det jobbet med en videreutvikling av det felles næringsapparatet. Grenlandsrådet vedtok 24. november 2017 justeringer i organiseringen av næringsarbeidet. Et av grepene som ble vedtatt, var at kommunekontaktene og deres aktiviteter ble overført til de respektive kommunene. Mer om dette under punkt 5.3.

Revitaliseringen av Grenlandssamarbeidet var også et sentralt området for Grenlandsrådet i 2018. Dette var både rettet mot planleggingen av seminaret i Kragerø (10. og 11. januar 2019) og ansettelsen av ny regionrådssekretær.

4.2 Ordførerkollegiet/arbeidsutvalget

Ordførerkollegiet har møttes 6 ganger og har hatt 37 saker til behandling i 2018.

4.3 Rådmannskollegiet

I rådmannskollegiet har det vært 9 møter i 2018. I løpet av disse møtene har det vært 57 saker til behandling.

5 Interkommunale utredninger og prosjekter i Grenlandssamarbeidet

De interkommunale prosjektene består hovedsakelig i å utrede interkommunalt samarbeid knyttet til administrasjons-, drifts- og utviklingsoppgaver. Alle prosjektgruppene utarbeider prosjektplan for prosjektet, som benyttes som beslutningsgrunnlag for styringsgruppa (rådmennene) med tanke på organisering, målformulering, framdrift, økonomi, rapportering og evaluering. Når en sak er ferdig utredet med en prosjektrapport, lages det utkast til felles saksframlegg, som oversendes kommunene for politisk behandling.

Kommunene i Grenlandssamarbeidet sitter på betydelig fagkompetanse på de fleste fagområdene som utredes. Det legges derfor opp til at man i størst mulig grad skal gjøre utredninger i egenregi og ikke leie inn konsulenter i utredningene. Dette gjøres for å spare konsulentonorar, videreutvikle og beholde kompetansen i kommunene og sørge for god kvalitetssikring av dataene. Det betyr at man i noen prosjekter må frikjøpe fagpersoner, helt eller delvis til prosjektarbeidet.

De ulike prosjektene og utredningene fra 2018 vil presenteres over de påfølgende sidene.

5.1 Likemannsarbeidet

Telemark scorer høyt på bruk av rusmidler (over landsgjennomsnittet - jfr. Brukerplan 2013). Grenland skiller seg ut fra resten av Telemark når det gjelder personer med alvorlig funksjonssvikt. Mange er unge, har lav sosial fungering og manglende nettverk. Telemark har mer sosiale problemer enn landet for øvrig dette bekreftes av levekårsundersøkelsen (2015).

Personer med rusrelatert problematikk trenger ofte tett og individuell oppfølging for å gjennomføre et langsiktig behandlings og rehabiliteringstilbud. Dette på bakgrunn av svingende motivasjon som relaterer seg til; ventetid for oppstart av behandling, helheten i behandlingsskjeden, (forvern – behandling og ettervern), manglende tro på at rehabiliteringen fungerer som ønsket for deltakerne. Likemannsprosjektet vil kunne svare opp disse utfordringene på en god måte.

5.1.1 Hensikten med prosjektet:

Prosjektet har som mål å utvikle og prøve ut en ny samarbeidsmodell for å oppnå bedre resultater og oppfølging av personer med rusrelatert problematikk. Det er seks kommuner, to aktører fra spesialisthelsetjenesten (tverrfaglig spesialisert rusbehandling og psykisk helsevern) og brukerorganisasjonen A-larm som deltar i dette samarbeidsprosjektet. Tidsrammen er på tre år.

I samarbeidsmodellen ønsker man å ansette likemenn. En likemann er en person som sammen med deltakeren kan dele erfaringer, praktisk kunnskap og følelsesmessige opplevelser. Likemannsarbeidet vil i prosjektet være et ønsket supplement til tilbudet i den ordinære helse- og omsorgstjenesten. Noen av målene med prosjektet er:

- Gjensidig kompetanseoverføring og forståelse for hverandres roller og funksjoner.
- Skape mer sammenheng og helhet i behandling/rehabiliteringsskjeden.

- Likemannen skal være en motivasjonsfaktor.
- Deltakerne skal aktiv bidra inn i sitt behandlings og rehabiliterings forløp, fordi dette engasjementet og inkluderingen skaper tillit, trygghet og styrker motivasjonen.
- Myndiggjøring av deltakerne.
- Redusert bruk av rusmidler
- Redusere tilbakefall.
- Redusere drop-out i behandlingsskjeden.

5.1.2 Gjennomførte hovedpunkter

- **Organisering**
 - Det har vært jobbet med å finne en god organisering av prosjektet.
- **Kvalitetssikring av Likemann**
 - Pågående skolering og oppfølging av likemennene.
- **Rekruttering av likemann**
 - Etter en treg start med rekruttering av likemann ble dette særlig prioritert i 2018. Prosjektet gikk da fra fire til 18 likemann (fem kvinner og 13 menn). Økningen av likemann har også medført flere deltagere. Per 30.11.18 er det tolv som har signert kontrakt- og er under oppfølging av likemann.
- **Evaluerings**
 - Prosjektet har gjennomført en kvalitativ evaluering på den subjektive opplevelsen av samarbeidet mellom deltaker, ruskonsulent og likemann.
- **Markedsføring av prosjektet**
 - Da antall likemann økte fra fire til 18 og dermed kapasiteten til rekruttering av nye deltagere økte, ble det besluttet å markedsføre prosjektet på nytt.

5.1.3 Prognose og planer for 2019

Det tas sikte på å både øke antall likemann og deltakere i prosjektet. Videre skal de også utformes en brosjyre, som en del av markedsføringen av prosjektet. Det skal også utformes en plan for videreføringen av prosjektet.

5.2 eByggeSak

eByggeSak er en nasjonal standard som setter krav til fagsystem for kommunal byggesaksbehandling. Kravene er utformet slik at de kan benyttes ved anskaffelse av slike løsninger i markedet. Dette er et steg på veien til fulldigital byggesaksbehandling. eByggeSak vil være et selvstendig saksbehandlingssystem i motsetning til dagens sak/arkiv-løsning der saksbehandling og arkivering skjer i det samme systemet. Det nye saksbehandlingssystemet vil kobles opp mot arkivsystem, kartløsning, planregister, matrikkelen, e-postsystem, m.m. På denne måten kan saksbehandlingen foregå raskere og mer effektivt. Innføring av eByggeSak kan også frigjøre tid til andre oppgaver som har vært nedprioritert, som for eksempel gjennomføring av tilsyn og oppfølging av ulovligheter.

5.2.1 utfordringer

Byggesaksbehandling er relativt komplisert med tanke på hvordan dette skal registreres og arkiveres i kommunens arkivsystem. En sak vil kunne inneholde mange dokumenter inn og ut. Det er mange forskjellige søknadstyper som skal behandles, og de må behandles ulikt og

med ulike forløp i saksgangen. Det er frister som må holdes oversikt over og det er store saksmengder. Dette krever at saksbehandlingssystemet er oversiktlig og lett å bruke. Dagens sak-/arkivløsning ivaretar ikke dette på en tilstrekkelig god måte. I dag benyttes arkivsystemet også som et saksbehandlingssystem, noe som er utfordrende da det ikke er godt tilpasset en byggesaksbehandlers hverdag og behov.

5.2.2 Hva er gjennomført

I 2018 ble det gjennomført et forprosjekt med ferdig rapport datert 19.12.2018. Forprosjektet hadde som mål å gi Grenlandskommunene et grunnlag for om de ønsker å gå videre med en anskaffelse av et digitalt fagsystem for byggesaksbehandling, eByggeSak.

Prosjektrapporten viser til en rekke gevinster ved innføring og bruk av en slik løsning, som ifølge rapporten, overgår ulempene og kostnadene. Det er i rapporten kun gitt anslag for kostnadene, da leverandørene ikke ønsker å oppgi konkrete summer før en eventuell anbudskonkurranse. Leverandørene prosjektet har hatt dialog med, oppgir en prismodell med en fast pris pr. byggesøknad (ikke pr. vedtak). Det vil derfor tilkomme en årlig kostnad ved bruk av eByggeSak, som vil variere noe fra år til år og fra kommune til kommune, avhengig av saksomfanget.

Det anslås i rapporten, at de totale årlige kostnadene for bruk av eByggeSak i Grenland kan ligge på rundt 3 millioner kroner. Dette fordeles på den enkelte kommune ut i fra antall byggesaker i den respektive kommune. Noen av disse kostnadene kan man vurdere å hente inn igjen gjennom justering av byggesaksgebyrene. Selv om de forventede gevinstene ved innføring av eByggeSak ikke er prissatt, anbefales det i rapporten, at kommunene går inn for en anskaffelse av eByggeSak gjennom en anbudskonkurranse.

Det forventes at bruk av eByggeSak vil effektivisere byggesaksbehandlingen. Prosjektrapporten trekker frem at man på sikt får frigjort ressurser til å kunne øke servicenivået til kommunens innbyggere, i form av raskere saksbehandling og bedre veiledning. I tillegg kan man frigjøre tid til andre lovpålagte oppgaver.

5.2.3 Videre arbeid

På bakgrunn av forprosjektrapporten (19.12.18), er de samarbeidende kommunene enige om å fortsette arbeidet med prosjektet. Hovedarbeidet videre vil være å utarbeide .

5.3 Videreutvikling av felles næringsapparat for Grenlandskommunene.

De seks grenlandskommunene har i dag samlet næringsutviklingsressurser i ett felles selskap; Vekst i Grenland IKS. Selskapet er kommunenes næringsavdeling og utfører slikt næringsutviklingsarbeid som kommunene ellers ville utført. Selskapet har hatt ulike organiseringsmåter, siden sin oppstart. I forbindelse med vedtatte avtale om et revitalisert og styrket kommunesamarbeid ønsket Grenlandsrådet at næringsapparatet ble vurdert.

Målet for arbeidet var å utarbeide et forslag til ny organisering av felles næringsarbeid med utgangspunkt i føringene gitt i mandatet vedtatt den 25.11.16. I forslag til løsning skulle en beskrive hvordan en ivaretar målene om å:

- skape og bevare arbeidsplasser i hele regionen
- drive mer utadrettet organisering av næringsarbeidet
- kommunenes behov for nær kontakt med det felles næringsapparat.

Prosjektet inneholder videre utarbeidelse av spilleregler kommunene imellom ved lokalisering av statlige arbeidsplasser. Offentlige arbeidsplasser spiller en viktig rolle som bidragsyter til vekstkraftige regioner. Spillereglene/rutinene må inneholde hvordan regionen skal arbeide med å tiltrekke seg statlige arbeidsplasser, herunder omhandle hvordan lokaliseringsspørsmålet skal løses, aktiv involvering av kommunepolitikere, samhandling mellom regionens politikere og stortingsbenken, behov for spesiell lobbyvirksomhet osv. Rapport fra dette delprosjektet ble ferdigstilt og overlevert Ordførerkollegiet juni 2017.

Det ble høsten 2017 ferdigstilt en rapport der ulike modeller for fremtidig organisering av næringsarbeidet. Grenlandsrådet behandlet saken den 24.11.2017. Av endringene som ble vedtatt skulle blant annet de økonomiske midlene som ble «budsjettet i VIG's budsjett til kommunekontaktene og deres aktivitet overføres til de respektive kommuner med tilsvarende reduksjon i VIG's budsjett.»

I 2018 ble endringene i VIG's organisering effektivisert. Pr. august 2018 hadde alle kommunene behandlet de nye vedtektene og ressursene var endelig tilbakeført til kommunene i september 2018. De aktuelle kommunene hadde dermed fått overført sine næringsjefer/ansvarlige.

Prosessen med tilbakeføringen av næringsjefene og ny organisering ble fulgt opp i både rådmanns- og ordførerkollegiet, samt Grenlandsrådet i 2018. Ved Grenlandsrådet den 07.09.18 orienterte styreleder, Terje Riis Johanesen, om den nye organiseringen samt aktuelle prosjekter.

Ettersom endringene trådte i kraft relativt sent i 2018, er det for tidlig å si noe om effektene av endringene.

5.4 Talenter for framtida

Talenter for framtida er en felles, langsiktig satsing på barn og unge i Grenland. Grenlandskommunene Skien, Porsgrunn, Siljan, Bamble, Drangedal og Kragerø, samt fylkesmannen, NAV og fylkeskommunen arbeider sammen for å styrke og forbedre innsatsen overfor risikoutsatte barn og unge, på tvers av kommunegrensene og forvaltningsnivåer. En viktig langsiktig målsetting er å øke andelen unge som gjennomfører videregående opplæring.

Hovedmålsettingen for Talenter for framtida er formulert slik:

«Gjennom felles satsing på forebyggende arbeid, tidlig innsats og økt samarbeid, skal vi bidra til at flere unge gjennomfører skolen og kvalifiserer seg til arbeidslivet»

For å oppnå hovedmålsettingen i Talenter for framtida har Grenlandskommunene valgt ut fem felles satsingsområder:

- Gode overganger (2012-13)
- Foreldresamarbeid (2012-13)
- Færre på passive ytelser (2014)
- Tidlig innsats (2015-16)
- Tverrfaglig samarbeid (2015-16)

5.4.1 **Resultatmål - Tidlig innsats og Tverrfaglig samarbeid:**

Det er i hovedsak to resultatmål for prosjektet.

1. Kommunen/fylkeskommunen skal ta i bruk en helhetlig, kunnskapsbasert modell som sikrer tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid overfor barn og unge. Det skal avklares om det er ønskelig å bruke BTI-modellen (Bedre tverrfaglig innsats) i arbeidet med satsingsområdene tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid.
2. Kommunens/fylkeskommunen helhetlige modell skal inneholde:
 - Kvalitetssystemer med klare rutiner som sikrer at utsatte barn, unge og familier identifiseres så tidlig som mulig og følges opp med nødvendige tiltak.
 - Strukturer, rutiner og møtearenaer som sikrer tverrfaglig samarbeid og brukerinvolvering.
 - Oversikt over kompetansebehov knyttet til tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid, og en forpliktende plan for kompetanseheving.

5.4.2 Virkemidler

Talenter for framtida er først og fremst en satsing for å styrke tjenestene innenfor det ordinære virkemiddelapparatet, fremfor igangsetting av nye prosjekter. Prosjektet er i hovedsak rettet mot oppvekstsektoren. Viktige strategier er kunnskapsbasert arbeid og kompetanseutvikling, erfaringsutveksling og etablering av best praksis, ungdoms- og brukermedvirkning i utviklingsarbeidet samt kartlegging/vurdering av innsatsen.

5.4.3 Aktivitet i 2018

Mange av kommunene i Grenland er i gang med BTI- arbeidet og har utarbeidet modeller i BTI. Kommunene arbeider med implementering av modellene. Alle kommuner fikk i 2018 kr. 150 000,- i økonomisk støtte via TTF. Det er i løpet av 2018 vært arrangert to kommunesamlinger for arbeidsgruppene i Grenland +, og et kommunebesøk til Ferder kommune.

Det ble ansatt to koordinatorene i 25 % stilling hver. Koordinatorene jobber tett sammen med fylkesmannen og KoRus-sør. Koordinatorens oppgave har vært å inspirere og veilede, bringe videre egne og andre kommuners erfaringer, slik at arbeidsprosessen i nye BTI kommuner går raskere. Koordinatorene hjelper også arbeidsgruppene til å spre informasjon i egen kommune. I samarbeid med oppvekstavdelingen hos fylkesmannen har koordinatorene også utarbeidet en handlingsveileder til Opplæringsloven kapittel 9a. Fylkesmannen har også brukt ressurser knyttet til arbeidet med ulike modeller og implementeringen av disse. Fylkesmannens bistand til igangsettingen av arbeidet startet i 2017 og fortsatte i 2018.

5.4.4 Talenthus

NAV har etablert og åpnet Talenthus i Bamble og Talenthuset i Skien åpnet den 1. september i 2018. Skiens Talenthus er i samarbeid med NAV, Skien kommune og Fylkeskommunen. Talenthuset i Bamble er med i BTI samarbeidet. Koordinator fra Fylkesmannen har vært i styringsgruppene for Talenthusene. For å styrke det kommunale eierskapet til arbeidet har Torny Strand Moripen vært en felles kontaktperson.

2018 var siste året før Fylkesmannen slo seg sammen med Vestfold. Ønsket fra Fylkesmannen var at Talenter for framtida ble videreført sammen med lignende satsning i Vestfold som et Fyrtårnsprosjekt.

5.5 Samfunnssikkerhet og beredskap

Dette prosjektet bygger videre på det tidligere prosjektet som het «Felles enhet for samfunnssikkerhet- og beredskapsoppgaver». Prosjektet har med tiden blitt et tydeligere beredskapsnettverk for Grenlandskommunene. Det finnes allerede et utstrakt faglig samarbeid på dette området. Spørsmålet aktualiseres ytterligere da det nå vurderes en felles brann- og redningstjeneste i regionen. Noe av bakgrunnen for prosjektet «Felles enhet for samfunnssikkerhet- og beredskapsoppgaver» var knyttet til sårbarhet og utveksling av personellressurser.

I 2017 ble det igangsatt en prosess i kommunene med formål å anskaffe felles befolkningsvarslingsløsning. Etter forenklet anskaffelse ble Everbridge valgt som leverandør. Alle kommuner har gjennom 2018 deltatt i introduksjonsarbeidet, planlegging og opplæring i bruken av Everbridge. Etter grundige vurderinger i løpet av året som har gått, er det konkludert med ønske om å få på plass lokasjonsbasert varsling, basert på integrasjon fra data- og fagregistre som allerede benyttes.

Lokasjonsbasert varsling fra Everbridge innebærer at vi får muligheten til å varsle et stort antall innbyggere samtidig og utsendingen av meldingen går svært raskt. Det vil f.eks. bli mulig å varsle mange tusen innbyggere på få sekunder. Dette i motsetning til eksisterende SMS- løsning, hvor det vil ta lang tid (over 30 minutter) å sende ut befolkningsmelding til mange samtidig. Ved varsling via Everbridge vil det ikke vil koste noe å sende ut varsel, når løsningen først er innkjøpt. Ved eksisterende adressebaserte løsning koster hver SMS ut ca. 60 øre.

5.5.1 Mål og gjennomføring

Kommunene ønsker å få på plass lokasjonsbasert varsling som er basert på integrasjon fra data- og fagregistre som allerede benyttes. Dette kan være Folkeregisteret, Difi, Comtec m.fl. Ved utvidelse av brukerflaten i systemet vil kommunene kunne varsle alle som oppholder seg i et aktuelt område ved en hendelse. Dette til forskjell fra den enkleste løsningen som til nå er innkjøpt, hvor brukerne/innbyggerne selv må registrere seg i en database for å motta melding eller laste ned en App.

Det planlegges å organisere varslingsløsningen mest mulig likt for alle kommunene. Kommunikasjonsansvarlige har ansvar for å utarbeide informasjonsmaterieell for distribusjon til publikum, før varslingsløsningen tas i bruk. Beredskapskoordinatorene i Grenlandskommunene har ansvar for å følge opp integreringen av løsningen i hver kommune. Fagpersoner fra IT, Servicesenter og personvernombud har deltatt i prosessen.

I desember 2018 ble det arrangert et møte med beredskapsansvarlige fra alle Grenlandskommunene og representanter fra Everbridge. I møtet ble det konkludert med at Everbridge lager et oppsett for aktuell oppbygging av varslingsmodul. Hensyn til ønske om løsning for integrasjon mot dataregistre og fagsystemer skal ivaretas.

Det forespeiles at nødvendige avklaringer, kostnadsoppsett og tekniske løsninger er på plass i løpet av første halvår 2019 og at andre halvår 2019 benyttes til lokal rigging og tilpassing i kommunene. Dette inkluderer ytterligere opplæring og plan for informasjon og markedsføring overfor publikum, slik at det er mulig å ha en operativ varslingsløsning i kommunene innen utgangen av 2019.

5.6 Brann og redningstjeneste

Porsgrunn bystyre fattet følgende beslutning 12. desember 2013:

«På grunn av signaler fra DSB sin brannstudie, som kan innvirke på kommunal organisering av brannvesenet, i forhold til robusthet i beredskapssammenheng – undersøkes muligheten for å inngå et interkommunalt samarbeid om brannberedskap i Grenland.»

Bamble og Skien kommuner besluttet å delta i en utredning på grunnlag av dette vedtaket. Kragerø kom senere med i prosjektet og Drangedal ble invitert inn fra februar 2016.

Ved prosjektets oppstart ble det klart at prosjektet skulle ende opp med en utredning. Denne utredningen skulle inneholde et forslag til framtidig organisering som igjen skulle gi et godt beslutningsgrunnlag for lokale myndigheter. Utredningen skulle vurdere et samarbeid i regionen innenfor de oppgaver og plikter som er nedfelt i Brann- og eksplosjonsvernlovgivningen.

5.6.1 Mandat

I mandat står det at prosjektet skal:

- Utrede alternative organisasjonsmodeller for et felles brann- og feievesen innenfor brannvesenets ansvars- og tjenesteområder (både hva angår beredskap, forebyggende og feievesenet).
- Utrede alternative samarbeidsmodeller av brann- og redningstjenesten.
- Utrede fordeling av oppgaver og evt. fagområder mellom brannstasjoner og kommuner
- Utrede hvilke tjenester som bør ytes fra en eller flere av kommunene.
- Anbefale blant vurderte alternativer.
- Utredningen, alternativer og forslag skal være åpne for utvidelse av samarbeidet med flere kommuner.

5.6.2 Produksjon

Utredningen om «Grenland brann og redningstjeneste 2020» ble ferdigstilt i 2016 og er datert prosjektgruppa den 13.4. 2016. Bakgrunnen for denne utredningen er overnevnte vedtak i Porsgrunn. «Brannstudien» ble utgitt omtrent samtidig, noe som medførte at Bamble og seinere Kragerø meldte seg på utredningsarbeidet. Siljan har en avtale med Skien som omfatter alle brann- og feievesenets oppgaver. Også Drangedal kjøper brannforebyggende tjenester fra Skien. I realiteten har derfor brann- og feievesenet i alle seks Grenlandskommunene vært involvert i dette spørsmålet.

Arbeidet har vært organisert delvis etter PLP-metoden (prosjektledelse-prosessen) i et samarbeid mellom styringsgruppe og prosjektgruppe, hvor ansattes representanter har deltatt aktivt.

Prosjektgruppa konkluderte med at det generelt er en fordel at et brannvesen er «stort nok», men at det ikke nødvendigvis er slik at jo større desto bedre.

Følgende forventes å kunne oppnås ved sammenslåing generelt:

- Høyning av kompetanse
- Profesjonalisering

- Bedret samordning og samhandling av innsats, særlig ved større hendelser
- Større grad av ensartethet/ likhet

Dette samsvarer godt med intensjonene i «Avtale om mål og prosess for et styrket kommunesamarbeid i Grenland», behandlet i kommunene i juni 2016. Samtlige av disse punktene kan oppnås med samarbeidsavtaler, men er nok mer krevende å få til enn ved sammenslåing.

5.6.3 Hva er gjennomført

Tidlig høst 2017 besluttet rådmennene i Bamble, Porsgrunn og Drangedal å videreføre prosjektet. Første oppgave var å ansette en prosjektleder/ felles brannsjef. I 2018 startet neste fase av prosjektet opp. I 2018 er det gjort et omfattende arbeid med å utarbeide en prosjektrapport som skal danne grunnlag for realisering av et hovedprosjekt med Grenland brann & redning. En prosjektorganisasjon med inntil 40 personer har jobbet aktivt i løpet av året og det har blant annet blitt utarbeidet en ny risiko- og beredskapsanalyse med tilhørende brannordning for det nye samarbeidet. Prosjektrapporten skal danne grunnlaget til en politisk behandling i deltagerkommunen som kommer opp i by- og kommunestyre i april/mai 2019.

5.6.4 Hovedkonklusjoner og anbefalinger fra prosjektrapporten

I kulepunktene nedenfor følger et utdrag av anbefalingene fra prosjektrapporten.

- Brann- og redningsvesenet i Bamble, Drangedal og Porsgrunn kommuner slås sammen til en ny brannorganisasjon med betegnelsen «Grenland brann & redning».
- Grenland brann & redning etablerer seg som et interkommunalt selskap (IKS) i henhold til Lov om interkommunale selskaper med Porsgrunn kommune som hovedsete.
- Den døgnkasernerte styrken i Grenland brann & redning skal ha en minimumsbemanning på 11 brann- og redningsmannskaper fordelt på:
 - 5 mannskaper i Bamble
 - 6 mannskaper i Porsgrunn
- Båtberedskapen lokaliseres på Stathellesiden for å sikre rask respons og oppbemanning.
- Deltidsstyrkene i Brevik og på Herre opprettholdes og samlokaliseres på ny stasjon i Bamble. Over tid stabiliseres styrken på 10 deltidsmannskaper.
- Deltidsstyrken på Sandøya forblir uendret med 12 brannmannskaper i beredskap.
- Deltidsstyrken i Drangedal forblir uendret med 18 brannmannskaper i beredskap og 2 mannskaper i vaktberedskap (hjemmevakt).
- Brannsjefen rigger og ferdigstiller organisasjonen Grenland brann & redning i gjennomføringen av hovedprosjektet.

5.7 Felles barnehagemyndighet

Prosjektet er både en oppfølging av vedtatt handlingsplan for Grenlandssamarbeidet for 2016 og eksempel på områder for tettere samarbeid i vedtatt «Avtale om mål og prosess for et styrket kommunesamarbeid i Grenland».

De involverte kommunene har i dag valgt ulik organisering for arbeidet knyttet til myndighetsområde barnehage. Et faglig fellesskap omkring de oppgaver kommunene skal løse som barnehagemyndighet vil kunne gi styrket troverdighet ovenfor private barnehager

og kommunen som barnehageeier. Det samme gjelder ovenfor Fylkesmannen. Et tettere samarbeid kommunen imellom vil styrke et «smalt» fagmiljø knyttet til økonomi, jus og pedagogisk veiledning.

5.7.1 Mål for hovedprosjektet

Målet for prosjektet har vært å utrede mulighetene for en felles barnehagemyndighet i Grenland, gjeldende hele myndighetsområdet. Et faglig fellesskap omkring de oppgaver kommunene skal løse som barnehagemyndighet, vil kunne gi styrket troverdighet overfor ikke-kommunale barnehager og kommunen som barnehageeier. Et tettere samarbeid kommunene imellom vil kunne styrke et smalt fagmiljø knyttet til økonomi, pedagogisk veiledning og felles forståelse av regelverket det jobbes under.

Videre er det slik at de involverte kommunene har valgt ulik organisering for arbeidet med myndighetsområde barnehage.

Prosjektet måtte derfor klargjøre:

1. Hvordan kommunene har organisert sin barnehagemyndighet knyttet til:
 - Hvordan deltakerkommunene løser arbeidsoppgavene under myndighetsområdet gitt gjennom barnehageloven med forskrifter
 - Kommunens ressursbruk på myndighetsoppgaver
 - Hvordan barnehagemyndigheten er plassert organisatorisk i kommunen
2. Skape en felles forståelse av hvilke arbeidsoppgaver som ligger under myndighetsområdet
3. Vurdering av myndighetsområdets arbeidsoppgaver i en felles barnehagemyndighet
4. Effekter av felles barnehagemyndighet
5. Ressursbehov for en felles barnehagemyndighet

Innledende var det viktig å skape en felles forståelse for hvilke arbeidsoppgaver som ligger til myndighetsområde barnehage, gitt gjennom barnehageloven med forskrifter. Prosjektgruppa har videre vurdert alle arbeidsoppgavene hver for seg, og drøftet om dette er en arbeidsoppgave som kan eller bør ligge i en felles barnehagemyndighet.

5.7.2 Prosjektgruppens anbefaling.

Prosjektgruppen var noe splittet i sin anbefaling, angående hvilke oppgaver som burde følge over til en felles barnehagemyndighet. Prosjektgruppa anbefalte at prosjektet om felles barnehagemyndighet ble videreført under visse forutsetninger. Disse forutsetningene var knyttet til oppgavene som skulle overføres, ressurser og fagsystem.

I rådmannskollegiet (21.08.18) ble det klart at Siljan og Bamble ikke ønsket å gå videre med saken. Porsgrunn og Skien må vurdere om de går videre med saken.

5.8 Velferdsteknologi

Utfordringsbildet til norske kommuner de kommende år fordrer nytenkning og effektivisering, slik at de varme hender brukes der de trengs mest. En del av svaret på dette

utfordringsbildet er innføringen av velferdsteknologi. Myndighetene angir at velferdsteknologi skal være en naturlig del av tjenesten inne 2020. Det er derfor behov for midler som vil gi kommunene nødvendig handlingsrom for å kunne jobbe med feltet.

Som en del av prosjektet, er det anskaffet trygghetsteknologi og det omfattende arbeidet med implementering og driftssetting er startet. Test og utprøvningsarbeidet for Grenlandskommunene er igangsatt og pågående. Koordineringen av arbeidet er vesentlig for å hente ut tidlige gevinster og for å optimalisere bruk av fagkompetanse og ressurser.

Prosjektmidlene brukes inn i et pågående prosjekt der struktur og valg av trygghetsteknologi er i gang. Helsedirektoratet oppfordrer kommunene til større regionale samarbeidsstrukturer for å sikre mer robuste prosjektorganisasjoner, tverrfaglige kompetanse i arbeidet og mulighet for større anskaffelser.

I arbeidet er prosjektdeltakelse fra hver enkelt kommune er essensielt for implementering av velferdsteknologi. Dette vil gi kommunene ytterligere mulighet og incitament for å ta i bruk ny teknologi og gi grunnlag for tjenesteutvikling. Dette vil også i større grad sikre bredere kompetansebygging innen feltet, i den enkelte kommune og regionalt. Felles arbeid knyttet til anskaffelse og spredningsarbeid gir tverrfaglighet i arbeidet og sikrer bruk og deling av kunnskap og erfaringer.

Grenlandskommunene er i ferd med å utarbeide konsept for risikovurdering og personvernkonsekvensutredning for trygghetsteknologien. Her utarbeides også opplæringspakke og maler som utgjør et godt rammeverk for kommunene. Ansatte inviteres så til workshop der disse verktøyene benyttes. Dette gjøres i nært samarbeid med personvernombudene.

Informasjon, forankring og opplæring av ansatte er nødvendig og krevende. Arbeid med forståelse, holdninger og eierskap er vesentlig endringsarbeid i tjenesten og som grunnlag for faktisk spredning av velferdsteknologien, effekt for bruker og gevinstrealisering. Dette endringsarbeidet er pågående.

Forvaltningsprosesser knyttet til velferdsteknologi er igangsatt i kommunene. Kommunens forvaltningsapparat har den krevende utfordringen med å jobbe med: vedtakssetting, utarbeidelse egenbetaling, kartleggingsmetodikk, samt nødvendige funksjons og arbeidsprosesser. Målet for arbeidet er at velferdsteknologi er et naturlig valg for alle ansatte i hverdagen, og at brukerne opplever stor nytte av bruk av velferdsteknologi.

6 Regnskap for Grenlandssamarbeidet 2018

Fra og med 2003 har Fylkesmannen i Telemark satt av midler til utviklingstiltak som skal benyttes i det interkommunale samarbeidet. Hovedfokus på utvikling, nytenkning, samarbeid og omstilling i kommunesektoren, er hovedbegrunnelse for tildeling av midlene. I løpet av de tre siste årene har Grenlandssamarbeidet fått tildelt henholdsvis:

- 2016: 2 310.000 kr.
- 2017: 3 400 000 kr.
- 2018: 2 700 000 kr.

Fra oppstarten i 2003 har overføringene variert mellom 2 – 3,4 millioner kroner. I hovedsak har tildelingene vært rundt 2,4 millioner kroner.

Den økonomiske støtten, som skjønnsmidlene representerer, har vært og er et viktig bidrag i det interkommunale samarbeidet i Grenland. I tillegg representerer kommunenes arbeidsinnsats i form av prosjektgrupper og styringsgrupper betydelige ressurser. Omfanget av prosjektene varierer, men oppfølgingen av prosjektene synliggjør at prosjektene totalt sett representerer flere tusen arbeidstimer.

Prosjektregnskapet for 2018 viser til fire prosjekter. Flere av de tidligere omtalte prosjektene er ikke med i denne listen. Dette skyldes at disse mottok overføringer i 2017. Beløp for overføringer i 2017 finnes i Årsmeldingen 2017.

Talenter for fremtida har fått den største overføringen. Prosjektet gikk i 2018 inn i sitt siste år. Dette er også tilfellet for «Mer vekst i Grenland». «Brann og redningsprosjektet» og «Likemannsprosjektet» videreføres, og har søkt om skjønnsmidler i 2019.

Tabell 1. Regnskap 2018 – prosjekter.

Prosjekt	Regnskap 18
Helse Likemannsprosjektet Grenland	500 000
Mer vekst i Grenland	502 022
Talenter for fremtida - Grenland	1 000 000
Utredningsprosjekter Grenland	
- Brann og redning	400 000
Totalt	2 402 022

* Flere av de tidligere omtalte prosjektene fikk overført midler i 2017.

7 Etablerte samarbeid – oversikt.

Tabellen under gir en oversikt over de etablerte samarbeidene mellom to eller flere av Grenlandskommunene per desember 2018.

7.1 Aksjeselskaper (AS) og Interkommunale selskaper (IKS)

Tabell 2. Oversikt – interkommunale samarbeid mellom Grenlandskommunene.

Aksjeselskaper (AS)	Formål	Eiere	Eierandel
Visit Grenland AS	Turistinformasjon, profilering og markedsføring av reiselivstilbudet på vegne av eierkommunene.	Skien Porsgrunn Bamble Siljan	50,0 % 34,7 % 10,0 % 5,3 %
Visit Telemark AS	Produktutvikling, markedsføring og salg av aksjonærenes reiselivsprodukter på oppdragsbasis. Oppdrag innenfor alt som står i forbindelse med reiseliv, herunder deltakelse i andre selskap.	Drangedal Kragerø Porsgrunn Bamble Siljan Skien (Øvrige)	1,188% 1,188% 1,188% 1,188% 0,594% 1,781% 92,873%
GREP – Kompetanseutvikling Grenland AS	Bidra til økt yrkesdeltakelse for de som er utenfor arbeidslivet, gjennom veiledning, avklaring, arbeidstrening, kvalifisering og jobbsøk. Selskapet tilbyr attføringstjenester og et bredt spekter av tilrettelagte arbeidsplasser for ansatte med varig uførestønad som livsopphold	Skien Porsgrunn Bamble Siljan	49 % 34 % 15 % 2 %
Skagerak Energi AS	Skageraks virksomhet er konsentrert om produksjon, omsetning og overføring av elektrisk kraft og annen energi, samt virksomhet som er i tilknytning til dette.	Skien Porsgrunn Bamble (Statskraft)	15,20 % 14,80 % 3,38 % 66,62 %
Greve Biogass AS	Vestfold – Grenland samarbeid. Et bestillerselskap som bl.a. skal sikre lokal gjenvinning av matavfallet og slammet til eierkommunene.	Skien Porsgrunn Bamble Siljan Kragerø (Vestfoldkommuner og -selskaper)	9,84% 5,92% 4,10% 0,76% 5,18% 74,2%
Bypakke Grenland AS	Driftsselskap bomstasjoner	Skien Porsgrunn Siljan Bamble (Tfk)	25% 17 % 1% 17% 50%
Energi og Miljøkapital AS	Drive investeringsvirksomhet innen energi- og miljøsektoren. Selskapets investeringer og portefølje forvaltes av BTV-Invest. (Selskapet vedtatt avvirket innen okt.2015)	Porsgrunn Skien Bamble (Skagerak Energi (Diverse øvrige)	15 % 15 % 3 % 35 % 32 %
Buskerud Telemark Vestfold Investerings- fond AS (BTV Fond)	Drive investeringsvirksomhet i regionen. Selskapets investeringer og portefølje forvaltes av BTV-Invest.	Porsgrunn Skien Bamble	9,5 % 9,5 % 2,1 %

	(Selskapet vedtatt avvirket innen 31.12.2016)	(Norsk Hydro ASA (Diverse øvrige)	9,4 % 69,5 %
Interkommunale selskaper (IKS)	Formål	Eiere	Eierandel
Vekst i Grenland IKS	Kommunenes felles næringsavdeling/næringsapparat. Skape arbeidsplasser basert på regionens komparative fortrinn. Etablererveiledning. Forvalte de regionale og kommunale næringsfondene.	Bamble Siljan Porsgrunn Skien Kragerø Drangedal	12% 2% 30% 44% 9% 3%
Grenland Havn IKS	Samordne og ivareta den kommunale havnevirsomheten. Bidra til et samlet og konkurransedyktig havnetilbud i regionen.	Bamble Skien Porsgrunn	33,3 % 33,3 % 33,3 %
Renovasjon i Grenland IKS	Selskapet skal ivareta deltakerkommunenes bestillings- og forvaltningsbehov knyttet til kommunenes håndtering av avfall fra husholdningene, hyttene og fra kommunal virksomhet. Selskapet skal bidra til kostnads- og miljøeffektiv drift av husholdningene og hyttenes renovasjonsordning.	Skien Porsgrunn Bamble Siljan	50,31 % 33,85 % 13,51 % 2,33 %
Telemark kommunerevisjon IKS	Utføre lovpålagt revisjonsoppgaver for deltakerne. I tillegg utføre andre revisjonsoppdrag og rådgivning for deltakerne. Kan utføre revisjonsoppdrag og rådgivning for andre selskaper.	Skien Bamble Kragerø Porsgrunn Drangedal (Øvrige)	18,86 % 5,35 % 4,00 % 12,51 % 1,58 % 57,70 %
Gea Norwegica Geopark IKS	Geoparken skal spre kunnskap om vår geologiske naturarv og sammenhengene mellom geologiske prosesser og vår eksistens. (Europeisk UNESCO Geopark)	Skien Bamble Kragerø Porsgrunn Siljan (Øvrige)	9,63 % 2,75 % 2,29 % 6,42 % 0,46 % 78,45 %
Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS	Kontrollutvalget skal føre tilsyn med at skattepengene (offentlige midler) blir brukt slik kommunestyret har bestemt.	Bamble Kragerø Porsgrunn Drangedal Siljan (Øvrige kommuner og fylkeskommuner	3,8% 3,3% 7,2% 2,1% 1,6% 82%)

7.2 Samarbeidsenheter organisert ihht. Kommunelovens § 27 og § 28

Samarbeid	Deltakere	Organisering	Vertskommune/ kontorkommune	Lovpålagt oppgave
Barnevernvakt Krise- og akuttberedskap for barneverntjenesten. Felles barnevernsvakttjeneste på kveldstid, i helger og høytider	Alle i Telemark, minus: Notodden Tinn og Hjartdal	Kommuneloven § 27	Skien	
Vestmar barnevernstjeneste	Drangedal Kragerø	Kommunelovens § 28-1b	Kragerø	Ja
Felles landbrukskontor	Drangedal Kragerø	Samarbeidsavtale	Drangedal	Ja
Grenland landbrukskontor Felles landbruksforvaltning for deltakerkommunene	Skien Porsgrunn Siljan	Kommuneloven § 28-1b	Skien	Ja Landbrukskontoret står for myndighets- utøvelsen innen landbruksforvaltning og vilt- og fiske- forvaltningen.
Alarmsentralen Felles alarmsentral for hele Telemark. Kostnadene fordeles ut fra innbyggertall i kommunene.	Alle i Telemark	Kommuneloven § 27 Virksomheten er organisert med eget styre samt årsmøte som bestemmende organ.	Skien	
IT – enheten Felles driftssenter for deltakerkommunenes behov for IT-tjenester	Skien Bamble Siljan	Kommuneloven § 27	Skien	
Grenland Friluftsråd Arbeidet med friluft oppgaver av regional karakter. Kostnadene fordeles ut fra innbyggertall i kommunene	Skien Porsgrunn Drangedal	Kommuneloven § 27	Skien	
Felles arkivdepot i Telemark Etablere felles arkivdepot som tilfredsstiller krav til langtidslagring av arkiver	Skien Bamble Kragerø Drangedal	Kommuneloven § 27	Skien	
Grenlandskommunenes Innkjøpsenhet GKI Oppnå stordriftsfordeler og effektivisering av innkjøpsfunksjonene i deltakerkommunene	Skien Bamble Drangedal Kragerø Porsgrunn Siljan	Kommuneloven § 27 Interkommunalt styre og samarbeidsråd.	Skien	
Krisesenteret i Telemark Tilby hjelp og støtte til menn, kvinner og barn som kommer i vanskelige livssituasjoner som følge av vold og mishandling.	Skien Bamble Drangedal Kragerø Porsgrunn Siljan + 8 øvrige	Kommuneloven § 27.	Skien	

Kemneren i Grenland	Skien Porsgrunn Siljan	Kommuneloven § 28-1b.	Skien	Ja
Disponering av slam fra kommunale avløpsrenseanlegg	Skien Porsgrunn Bamble	Samarbeidsavtale	Skien	
Knarrdalsstrand renseanlegg Rense kommunalt avløpsvann.	Porsgrunn Skien	Kommuneloven § 27	Porsgrunn	
Miljørettet helsevern i Grenland Fremme folkehelse og bidra til gode miljømessige forhold. Føre tilsyn og foreta godkjenninger.	Skien Bamble Drangedal Kragerø Porsgrunn Siljan	Kommuneloven § 28-1b Rådmennene, eller den rådmannen utpeker, er styre og har jevnlig møter med miljørettet helsevern.	Porsgrunn	Ja Den formelle vedtaksmyndigheten delegeres til fagleder for tjenesteområdet etter de regler som følger av kommunehelsetjenestelovens § 4a-3
Tolketjenesten i Grenland Leverer tolketjeneste til deltakerkommunene. Ved ledig kapasitet selges tolketjenester til andre kommuner og selskaper	Skien Bamble Drangedal Kragerø Porsgrunn Siljan	Kommuneloven § 27	Porsgrunn	
Tilsynskontoret for byggesaker i Grenland Arbeide for bedre kvalitet i byggeprosjekter. Være en ressurs og rådgiver innenfor byggekontroll. Samarbeidsavtale for 5 år (fra 2006)	Skien Bamble Drangedal Kragerø Porsgrunn Siljan	Kommuneloven § 27	Porsgrunn	
Arbeidsgiverkontrollen i Grenland AiG Bedre kommunenes mulighet til å oppfylle krav om arbeidsgiverkontroll. Etablere et solid fagmiljø som kan bistå med råd og veiledning overfor næringslivet.	Skien Bamble Kragerø Porsgrunn Siljan Drangedal	Kommuneloven § 27	Porsgrunn	
Felles kommuneoverlege	Bamble Kragerø Drangedal	Samarbeidsavtale	Kragerø	
Interkommunal legevaktjeneste	Kragerø Drangedal	Kommuneloven § 27	Kragerø	
Legevakt	Skien Siljan Nome	Kommuneloven § 28-1b	Skien	Ja
Overgrepsmottaket i Telemark	Alle i Telemark	Kommuneloven § 28-1b	Skien	Ja
Telemark interkommunale næringsfond Å medvirke til næringsutvikling i fylket ved å delfinansiere fellestiltak med virkning for hele fylket. Kan gi støtte til prosjekter som	Alle i Telemark		Telemark fylkeskommune	

kommer minst to kommuner til gode.				
SAMBA En interkommunal institusjon for barn med store funksjonshemninger.	Skien Porsgrunn	Kommuneloven § 27	Skien	
Interkommunalt geodatasamarbeid i Grenland	Bamble Skien Porsgrunn Siljan	Samarbeidsavtale	Porsgrunn	
IKA (Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS.)	Bamble Drangedal Kragerø Porsgrunn Siljan Skien			
Sør-øst 110 IKS	Alle i Telemark		Tønsberg?	
Grenlandssamarbeidet	Bamble Drangedal Kragerø Porsgrunn Siljan Skien	Kommuneloven § 27	Skien	
Interkommunalt Utvalg mot Akuttforurensing (IUA)	Alle i Telemark	Kommuneloven § 27	Bamble	
Veterinærvakt i Grenland	Bamble Porsgrunn Siljan Skien			
Luftovervåking i Grenland	Bamble Porsgrunn Skien	Kommuneloven § 27		
Felles verksted	Porsgrunn Skien	Kommuneloven § 27	Skien	

7.3 Nettverkssamarbeid

Regionråd kan defineres som interkommunale politiske nettverkssamarbeid.¹ Rådet fungerer som et diskusjonsforum og en arena for samordning og samarbeid. Samordning og samarbeid anses viktig for å sikre innbyggerne et godt og effektivt tjenestetilbud. Nettverket fungerer videre som en arena for erfaringsutveksling og politikktutforming på tvers av de fysiske kommunegrensene.

Grenlandssamarbeidet kan sies å være er en politisk og faglig nettverksorganisasjon for felles utviklings-, utrednings- og planleggingsinitiativ. I tillegg til felles prosjekter, samarbeider kommunene i felles driftsorganisasjoner og i fagnettverk.

Nettverk er viktig for deling og gjenbruk av kompetanse og kunnskap. I

Grenlandssamarbeidet er det etablert mange administrative faglige nettverk og faggrupper. Disse arbeider med felles utfordringer for kommunene innenfor en rekke områder og initierer prosjekter i samarbeidet.

¹ NIVIs notat 2008-1 «Status for interkommunalt samarbeid og behov for videreutvikling og Masteroppgaven «Roller i regionråd – en studie av rollehåndtering i Knutepunkt Sørlandet og Grenlandssamarbeidet» Universitetet i Agder, 2009

Nettverkene kan:

Utvikle ideer og hente ut gevinster ved utveksling av erfaringer

Ta initiativ til systemharmonisering

Ta initiativ til felles prosjekter

Samarbeidet om felles opplæringstiltak og faglig oppdateringer på det aktuelle området.

Her er en liste over noen av de aktive fagnettverkene for grenlandskommunene:

- HMS-forum Grenland
- Beredskapsnettverk Grenland
- Kompetansenettverket
- Samarbeidsforum for miljø
- Personalsjefsnettverk
- Kultursjefsnettverket
- Kommunikasjonsnettverket Grenland
- M.fl.

Slike fag- og læringsnettverk bør ses på som en viktig strategi i samarbeidet for å styrke arbeidet med felles utfordringer, tjenesteutvikling og regionsbygging – og bidra til et godt kompetanse- og læringsmiljø for de ansatte i kommunene.